
Familia nobiliară de Șintereag [Somkerék] și evoluția acesteia de la finalul epocii angevine până în timpul jagellonilor [secolele XIV-XVI]

C. Limitele puterii: 1391-1430. Funcții, itinerarii¹, familiari și slujitori.

Cazul lui Anthonius Erdélyi.

[III]

Mihai Florin HASAN

Cuvinte cheie: nobilime, Transilvania, comitatul Solnocul Interior, genealogia familiei, Șintereag, itinerarii.

Keywords: nobility, Transylvania, County of Solnocul Interior, familymanor, Șintereag, itinerary.

Familia Somkeréki a ieșit din „găoacea” provincială, a comitatului Solnocul Interior, prin Anthonius și fii săi: Gyeleth, Nicolaus și Stephanus, după care pare să se fi „stabilizat” în spațiul intra-regional de unde a avut ocazia să se „extindă”, mai ales după decesul nepoților acestuia (generația a treia a ramurii Erdélyi Somkeréki).¹

În această parte a studiului dedicat familiei transilvănene, încercăm să identificăm traseele celui mai important membru al familiei, funcțiile ocupate de acesta și, tangențial, de anumiți membri ai familiei ca urmare a raporturilor sale de *familiaritate* cu magnații consiliului regal, precum și identificarea acelor nobili ce-l slujesc ca urmare a existenței raporturilor de familiaritate în societatea medievală maghiară, precum și identificarea slujitorilor săi (*famuli*). Anthonius Erdélyi a îndeplinit una dintre cele mai înalte funcții în „aparatură de stat” dintre membrii familiei, anume aceea de vicepalatin a *magnificului* Nicolaus (II) Garai, iar fiii săi au îndeplinit funcțiile de vicevoievozi ai Transilvaniei, în două momente diferite.

Nicolaus Garai a îndeplinit funcția de palatin al regatului între 1402 și 1432², iar Anthonius a îndeplinit funcția de vice-palatin, cu siguranță în 1423³. Între 1405 și 1413, Anthonius Erdélyi a îndeplinit și funcția de castelan al lui Garai pentru fortificația familiei de la Somló⁴ [*Appachasomlow*⁵], Garai fiind la un moment dat și comite de Veszprém, dar doar în 1412⁶.

Din jurul lui 1401 Anthonius era deja familiar al lui Nicolaus (II) Garai⁷, care intervenea pentru acesta în fața regelui⁸ cu scopul de a primi posesiunile necredinciosului Iohannes zis Kolman, donația venind ca o urmare a ac-

---

1 Printre cele mai recente studii cuprinzând itinerariile unor magnați vezi Zsoldos Attila, *A Druget-tartomány története 1315–1342*. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2017, pp. 222-235.

2 Engel Pál, *Magyarország világi archontológiája 1301-1457*, vol. I, MTA Történettudományi intézete, Budapest, 1996 [Archontológia CD], subvocea *Nádor* [vocea bárók].

3 *Ibidem*, vezi și DL 11338 și DL 60644.

4 *Ibidem*, vezi vocea „castelani”/ Várnagyok és várbirtokosok [subvocea Somló].

5 Barabás Samu, *A romai szent birodalmi gróf Szeki Teleki Család oklevéltára. A család áldozatát a Maros-Vásárhelyi levéltárból kiadja*, Az Atheneum R. Társulat Könyvnyomdája, Budapest, 1895, vol. I, doc. 276, p. 359.

6 Pál Engel arăta în *op.cit.* la subvocea „nádor” [vocea bárók] faptul că Garai a fost comite de Veszprém doar în 1412, cetatea fiind donată de regele Sigismund fraților Iohannes și Nicolaus la 1398 [vocea castelani/Várnagyok és várbirtokosok, subvocea Somló].

7 *Teleki*, I, doc. 227, p. 292.

8 *Ad relatio Nicolai de Gara palatino...*, *Teleki*, I, doc. 221, p. 291.

telor vitejești din timpul bătăliei de la Nicopole (1396)⁹, când, la momentul deznodământului nefericit, Anthonius Erdélyi Somkeréki s-a regăsit printre acei nobili ce au format garda lui Sigismund I și l-au protejat și ajutat pe rege să urce pe corabia sa, pentru a putea părăsi în siguranță locul carnagiului cruciat, într-unul din momentele cruciale ale existenței sale.

În relații apropiate se aflau membrii familiei Somkeréki și cu Iacobus, fiul lui Lack voievodul¹⁰, dar și cu puternicul Pippo Spano (Philippo Scolari) de Ozora, pe când acesta era comite al comitatului Timiș¹¹ ori cu Iohannes, fiul răposatului Simon banul¹². Fiind vorba de donații sau alte tipuri de acțiuni, în care erau prezente și rude mai îndepărtate ale familiei, bănuim că este vorba despre acei membri ai familiei ce erau la acel moment *familiari* ai nobililor de Ozora sau Máróth.

În 18 mai 1406 regele amintea despre faptul că Anthonius se găsisese anterior acestei date în serviciul său personal ("*regalibus...serviti is occupatis et existentibus*"), iar Iohannes se aflase în postura de familiar al magnificului Iohannes de Thamasy, voievodul Transilvaniei ("*nostris fildelis viri magnifici*"), fiind atunci vexați de o serie de rude într-o serie de procese, pe care le pierduseră prin neprezentare, din cauza slujbei pe care o îndeplineau¹³.

La 16 februarie 1407, regele Sigismund îi cerea episcopului Transilvaniei, Stephanus Upori, dar și nobililor Gregorius Kecseti și Gregorius Illyési să o reprezinte și să o sprijine pe văduva lui Nicolaus, doamna Elisabetha, și pe fiii acesteia, Iohannes și Anthonius, într-un proces din congregația generală a Transilvaniei, ținută de comitele secuilor Michael¹⁴. Aceștia trebuiau să-i scrie înapoi regelui despre cum au susținut cauza și rezolvarea favorabilă a acesteia, sub „clasică amenințare de stilionar” (*secus facere non ausuri*).

Tot în 1407 nobilii Garai, Nicolaus și fratele său, Iohannes, interveneau pe lângă voievozii Transilvaniei ca nu cumva Iohannes Erdélyi să fie arestat sau bunurile sale să sufere pedeapsa confiscării sau orice alte stricăciuni, fără mandatul special voievodal¹⁵, așa cum rezultă din scrisoarea emisă de voievozii din lagărul militar de lângă râul Orbaz, pentru crima făptuită contra lui Emericus¹⁶, fiul lui Osvaldus, care îl jignise după o compoziție, în propria sa casă. Probabil Anthonius se afla pe lângă puternicul său stăpân solicitându-i emiterea acelei *scrisori de refugiu* pentru fratele său aflat într-un moment de cumpănă.

În iunie 1412, regele Sigismund, din propria sa voință întărea anumite donații către membrii familiei prin fidelul său, Anthonius¹⁷, act probabil repetat și la 24 iulie 1414¹⁸, în timp ce la 25 noiembrie 1414¹⁹ actul de donație se făcea la intervenția palatinului Garai, stăpânul lui Anthonius. Alternanța aceasta a *bene placitum*-ului între rege și palatin pentru nobilii Erdélyi va continua și în cursul lunilor ianuarie-martie 1415²⁰.

De altfel, în această perioadă Anthonius s-a găsit în Elveția, la Konstanz, iar când Sigismund s-a deplasat în Anglia, împreună cu membrii conciliului în mai-august 1416²¹, măcar în prima fază a vizitei oficiale (mai-iunie 1416), nobilul Somkeréki se poate să se fi găsit printre cei peste 1000 de cavaleri, din două motive: Nicolaus Garai s-a aflat acolo în prima fază a negocierilor²², iar, cu siguranță Anthonius este prezent în Transilvania, la Kisfalud (pe moșia Miheșu de Câmpie), doar pe 8 iulie²³.

9 Anthonius este amintit în poziția a 28-a ca și participant la campania cruciată nefericită de către Mór Wertner, *A nikápolyi hadjárat 1396-ban*, pp. 31-62, în *Hadtörténelmi Közlemények*, 1925. Évfolyam, vol. 26, Kiadja A Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1925, p. 42.

10 *Teleki*, I, doc. 233, p. 299.

11 *Ibidem*, doc. 274, p. 355 (11.02.1410).

12 *Ibidem*, doc. 280, p. 364 (16.08. 1410).

13 *Ibidem*, doc. 239, p. 310.

14 *Ibidem*, doc. 242, p. 316.

15 *Ibidem*, doc. 251, p. 326.

16 *Vezi și Tagányi Károly, Réthy László, Kádár József, Szolnok-Dobokavármegye monographiája*, vol. 6: *A vármegye községekének részletes története*, Kiadja Szolnok-Dobokavármegye Közönsége, Nyomatott Demeter és Kiss Könyvnyomdájában, Deésen [Dej], 1903, p. 94.

17 *Comissio propria domini regis...*, *Teleki*, I, doc. 293, p. 381.

18 *Ibidem*, doc. 304, p. 400 (24.07.1414).

19 *Ibidem*, doc. 306, p. 407.

20 *Ibidem*, pp. 406-411.

21 Atilla Bárányi, *Zsigmond király 1416-os angliai kisérete*, pp. 5-30, în *Aetas*, no. 19, fasc. 3-4, Nemzeti Kulturális Alapprogram, Szeged, 2004.

22 *Ibidem*, pp. 12-13. În vara lui 1416 palatinul a primit o nouă misiune și nu s-a mai întors în Anglia, logic deci, nici familiarii acestuia.

23 *Teleki*, I, doc. 317, p. 424.

Acestea sunt câteva din legăturile și traseele celui mai celebru membru al familiei ardelenе, ce a ținut să facă cunoscută apartenența sa la această regiune a regatului Ungariei, inclusiv prin porecla adoptată.

a) *Itinerariile lui Anthonius Erdélyi Somkeréki*

1391:

15.11.1391: Turda [DL 73795]

18.12.1391: Șintereag [DL 73795]

1392:

11.02.1392: Șintereag [DL 73795; Teleki, I, doc. 178, p. 235]

1396:

Vara-toamna 1396: Bulgaria [zona Nicopole] [Teleki, I, doc. 221, p. 284, doc. 227, p. 292]

1401:

Primăvara[?] 1401²⁴ – [1402?]: Knin [Croatia] [Teleki, I, doc. 227, p. 292]

1402:

22.07.1402: Schömberg [Thurnigia] [Teleki, I, doc. 221, p. 284]

11.10.1402: Bratislava [Teleki, I, doc. 224, p. 286]

Ante și post 07.11.1402: Herina [Teleki, I, doc. 224, p. 286]

11.11.1402: Alba Iulia? [Teleki, I, doc. 224, p. 286]

1403:

14.05.1403: Feistritz am Wechsel? [Austria] [Teleki, I, doc. 226, p. 291]

05.11.1403: Alba Regală [Teleki, I, doc. 227, p. 292]

1405:

1405. 0. 0.: Somló? [comitatul Veszprem] [Zala, II, 361²⁵]

21.06.1405: Buda [Teleki I, doc. 233, p. 299]

22.06.1405: Buda [Teleki, I, doc. 234, p. 301]

05.07.1405: Gornești? [Teleki, I, doc. 234, p. 301]

20.07.1405: Alba Iulia [Teleki, I, doc. 234, p. 301]

29.12.1405: Buda²⁶ [Teleki, I, doc. 236, p. 305]

1406:

14.01.1406: Buda [Zs., II, doc. 4393²⁷]

18.05.1406: Buda [Teleki, I, doc. 239, p. 310]

1407:

16.02.1407: Buda [Teleki, I, doc. 242, p. 316]

05.10.1407: Verbász?/Vrbs [Vojvodina] [*iuxta fluviumOrbaz*] [Teleki, I, doc. 251, p. 325]

Noiembrie [?] – ante 15 decembrie 1407: Somló [Teleki, I, doc. 252, p. 326]

1408:

Ante și în 01.03.1408: Turda? [Teleki, I, doc. 260, p. 335]

18.03.1408: Turda [Zs. Okl., II, doc. 6007]

10.04.1408: Alba Iulia [Teleki, I, doc. 260, p. 335]

1409:

Ante 31 03.1409: Somló [comitatul Veszprem] [Teleki, I, doc. 270, p. 350]

09.10.1409: Visegrad [Teleki, I, doc. 272, p. 352]

---

24 Vezi și P. Engel, *op.cit.*, vocea „Castelani” / Várnagyokésvárbirtokosok [subvocea Knin].

25 Cf. și Pál Engel, *op.cit.*, subvocea Somló.

26 Pe 27 decembrie 1405 regele se afla la Buda cf. Mályusz Elemér, BorsaIván, *Zsigmond-korioklevéltár I-VII, (1387-1420)*, Budapest, 1951–2001 [CD], vol. II, doc. 4316 [DL 9149].

27 Mandat al palatinului Nicolaus Garai către oficialii săi, emis „*relatio Anthonii de Erdel*”. Privea pe locuitorii orașului Cașovia.

1410:

- 06.02.1410: Buda [Teleki, I, doc. 273, p. 354]
11.02.1410: Buda [Teleki, I, doc. 274-275 p. 356-359]
Ante 17.02.1410: Somló? [Teleki, I, doc. 276, p. 359]
12.05.1410: Alba Iulia [Teleki, I, doc. 279, p. 362]
16.08.1410: Tétény [azi parte a orașului Buda Nouă] [Teleki, I, doc. 280-281, p. 364-365]

1411:

- 13.02.1411: Hunedoara [Teleki, I, doc. 287, p. 371]
24.03.1411: Belag [Teleki, I, doc. 288, p. 372]
29.04.1411: Cluj-Mănăștur [Teleki, I, doc. 289, p. 373]
29.04.1411: Cluj [Teleki, I, doc. 290, p. 374]
18.09.1411: se găsea în Transilvania, căci în comitatul Veszprem, acolo unde era castelan de Somló, era așteptată
întoarcerea sa pentru a emite o sentință ca judecător beneficiind de *jus gladii* [Zs., III, doc. 953]
23.09.1411: Sântimbru [Teleki, I, doc. 291, p. 376]

1412:

- 26.06.1412: Buda [Teleki, I, doc. 293, p. 381]
27.06.1412: Buda [Teleki, I, doc. 294, p. 382]
12.07.1412: Turda [Teleki, I, doc. 295, p. 384]
15.09.1412: Säsarm/Zewzarma [Teleki, I, doc. 297, p. 389]
08.11.1412: Cociu/Koch [Teleki, I, doc. 297, p. 389]

1413:

- 15-22. 02. 1413: Sântimbru? [Teleki, I, doc. 297, p. 389]
29. 10. 1413: Cluj-Mănăștur [Teleki, I, doc. 299, p. 393]
Circa 11. 11. 1413: Miheșu de Câmpie? [Teleki, I, doc. 300, p. 395]

1414:

- 02.01.1414: Sântimbru [Teleki, I, doc. 300, p. 395]
11.03.1414: Buda [Teleki, I, doc. 301, p. 396]
12.06.1414: Sântimbru [Teleki, I, doc. 302, p. 397]
15-18.06.1414: Frata [Teleki, I, doc. 302, p. 397]
24.07.1414: Buda²⁸ [Teleki, I, doc. 304, p. 400]
25.11.1414: Köln [Germania] [Teleki, I doc. 306, p. 403]

1415:

- 26.01.1415: Konstanz [Elveția] [Teleki, I, doc. 308, p. 406]
10.03.1415: Konstanz [Teleki, I, doc. 309, p. 407]
07.04.1415: Konstanz [Teleki, I, doc. 310, p. 409]
26.05.1415: Konstanz [Teleki, I, doc. 312, p. 411]

1416:

- [mai-iunie] 1416: Londra? [Bárányi Atilla, *Zsigmond király 1416-os angliakísérete*, p. 12-13]
08.07.1416: Miheșu de Câmpie [Kisfalud] [Teleki, I, doc. 317, p. 425]
19.07.1416: Cluj-Mănăștur [Teleki, I, doc. 318, p. 425]

1420²⁹:

- 12.05.1420: Sântimbru [Teleki, I, doc. 338, p. 443]
17-20.05.1420: *Nebanch* [disp., lângă Dumbrăvița, Teleki, I, doc. 338, p. 443]

1421:

- 08.02.1421: Alba Iulia [Teleki, I, doc. 342, p. 447]
06.03.1421: Sântimbru [Teleki, I, doc. 343, p. 449]

---

28 Pe 23 iulie 1414 regele se afla la Buda cf. Elemér Mályusz, IvánBorsa, *Zsigmond-korioklevéltár I-VII, (1387-1420)*, Budapest, 1951–2001 [CD], vol. IV, doc. 2278 [DF 220688]. Documentul din *Teleki* este înregistrat aici ca no. 2280 [DL 73941].

29 În perioada 1416-1420 problemele litigioase au fost rezolvate de către Anthonius prin procuratori dintre familiarii săi, ceea ce indică o absență mai îndelungată din aceste părți ale regatului.

- 10-12.03.1421: Dâncul Mare [Teleki, I, doc. 343, p. 449]
 25.10.1421: Broumov³⁰ [Moravia Mare] [Teleki, I, doc. 346, p. 454]
 1422:
 13.05.1422: Șintereag [Teleki, I, doc. 349, p. 459]
 1423:
 După 10.05. - post 21.05.1423: Cașovia [Zs. Okl., X, doc. 665, p. 284³¹]
 11.07.1423: Vizsoly [în prezent în comitatul Borsod-Abaúj-Zemplén] [Zs. Okl., X, doc. 941, p. 383³²]
 14.07.1423: Vizsoly [Zs. Okl., X, doc. 952, p. 387]
 1424:
 30.05.1424: Sântimbru [Teleki, I, doc. 358, p. 469]
 04.06.1424: Miheșu de Câmpie? [Teleki, I, doc. 358, p. 469]
 1425:
 10.02.1425: Alba Iulia [Teleki, I, doc. 362, p. 476]
 23.04.1425: Coșeiu/Kusal [Sălaj] [Teleki, I, doc. 363, p. 477]
 1426:
 31.07.1426: Cluj-Mănăștur [Teleki, I, doc. 369, p. 484]
 1427:
 01.04.1427: Felpestes/Peștișul Mic [Hunedoara] [Teleki, I, doc. 376, p. 499]
 01.05.1427: Sântimbru [Teleki, I, doc. 377, p. 500]
 09.05.1427: Sântimbru [Teleki, I, doc. 379, p. 503]
 1428:
 01.05.1428: Sântimbru [Teleki, I, doc. 383, p. 508]
 1429:
 12.03.1429: Cluj Mănăștur [Teleki, I, doc. 385, p. 511]
 08.04.1429: Cluj Mănăștur [Teleki, I, doc. 386, p. 512]
 25.04.1429: Noway/Năoiu [pe lângă Gherla] [Teleki, I, doc. 387, p. 515]
 16-18.09.1429: [prediul] Rich/Râciul de Câmpie [comitatul Cojocna; azi pe lângă Luduș] [Teleki, I, doc. 387, p. 515]
 b) *Familiarii și procuratorii lui Anthonius Erdélyi Somkeréki*
 31.03.1409: familiari nenominalizați [Teleki, I, doc. 270, p. 350]
 17.02.1410: Nicolaus fiul lui Stephanus de Ayka [azi Ajka, comit. Veszprem] [Teleki, I, doc. 276, p. 359]
 18.09.1411: Albertus, fiul lui Emericus de Palfalua [comit. Veszprem] [Zs., III, doc. 953]
 ante [01.02³³ - 13.07.1413]³⁴: Gregorius³⁵ fiul lui Iacobus *dictus Erdeli* [pridem castellanus de Somlyo³⁶: Zs., IV, doc. 850]

30 În luna octombrie 1421, regele-împărat s-a aflat în Moravia, după cum o demonstrează mai multe acte emise de acolo: de exemplu no. 1062, p. 324 [18 octombrie], no. 1069, p. 325 [20 octombrie], cf. Borsa Iván, *Zsigmondkori oklevéltár*, VIII, (1421), Magyar Országos Levéltárkiadványai, II. Forráskiadványok 39, Budapest, 2003.

31 Anthonius Erdélyi pare a fi fost omul palatinului delegat de acesta la congregația generală a comitatelor Abaúj și Sáros, așa cum rezultă din scrisoarea din 25. 05. 1423 a lui Nicolaus Garai.

32 Tóth Norbert, *Zsigmondkori oklevéltár*, X, (1423), Magyar Országos Levéltárkiadványai, II. Forráskiadványok 43, Budapest, 2007, p. 383.

33 Primul act în care Gregorius apare cu titulatura de fost castelan de Somló și în relație de familiaritate cu episcopul de Győr: Zs., IV, doc. 119.

34 La această dată era deja familiar al episcopului de Győr, după cum pare a rezulta din documentul emis de episcop.

35 În jurul datei de 28. 12. 1414 judeca împreună cu alți nobili, printre care și fratele său geamăn, Adalbertus, nobil de Palfalwa o cauză episcopală: „in dicta nostra sede iudiciaria [de Tapolczafew, ...] magister Iohannes, filius Petri de Zemere, comes universorum nobilium iobagionum ecclesie lauriensis de Tapolczafew .... Nos unacum Gregorio filio Iacobi dicti de Erdel nobili scilicet de Kys Inew, pridem castellano de Somlyo ac Adalberto fratre suo germanico nobili de Palfalwa aliis quequam pluribus nobilibus”, în Zs. IV, doc. 2811. La data de 18. 04. 1419 este amintită și soția acestuia, Elena și fiul, Iohannes: doc. 318, Zs., VII.

36 De fapt, mai probabil vicecastelan al lui Anthonius, așa cum credea și P. Engel, *op.cit.*, subvocea Somló: doc. 119, Zs., IV, din 01. 02. 1413.

14.07.1414: Petrus, fiul lui Petrus de Poka [Păingeni, jud. MS] [Teleki, I, doc. 303, p. 399]

04.04.1416: Ladislaus, arhidiacon de Târnave, *procurator* [Teleki, I, doc. 314, p. 415]

18.10.1418 – 01.05.1420: Petrus [diacul] *litteratus* de Papa [posibil să fie identic, de fapt, cu Petrus de Poka] [Teleki, I, doc. 327, p. 434; doc. 337, p. 442]

c) *Slujitorii [famuli] lui Anthonius Erdélyi Somkeréki*

14.12.1407: Nicolaus *magnus [cel Mare]* [Teleki, I, doc. 252, p. 327]

Ceea ce putem observa, bazat pe numărul de familiari identificați, este faptul că aceștia sunt recrutați zonal, după nevoile acestui nobil, trei fiind din satul Palfalua din comitatul Veszprem, din perioada în care Anthonius a servit ca și castelan de Somló [1405-1411/1413], iar în Transilvania, în absența sa [din modul cum actele îl amintesc ca fiind prezent la diversele procese, Anthonius era interesat de rezolvarea personală a afacerilor sale de familie și nu numai] nobilul Erdélyi Somkeréki a fost reprezentat de diacul Petrus [1414-1418/20?]. Când nu a putut ajunge prin familiari la procese, a rugat membri ai clerului transilvan să-l reprezinte [arhidiaconul Ladislaus] sau a solicitat ajutorul regelui sau al cumnatului regelui [Nicolaus Garai], puternicul său stăpân, pentru a interveni pe lângă diverși factori de putere transilvăneni spre a-l ajuta în diverse cauze.

Din nefericire nu-i cunoaștem decât un slujitor, pe Nicolaus cel Mare, atestat la 1407 cu prilejul unei crime de *facta potentie*. Norocul a făcut ca Anthonius, al doilea născut al lui Nicolaus Somkeréki (probabil spre 1374-75, posibil de ziua sfântului Anthonius de Padova, serbat în Ungaria pe 13 iunie³⁷) să își depășească fratele mai mare, pe Iohannes, și, profitând de curajul său și de o constelație norocoasă, ce l-a împins lângă factorii decizionali, culmea, începând cu dezastrul de la Nicopole [1396], când l-a protejat pe rege în fuga sa spre corabia de pe Dunăre, să ajungă a fi primul nobil maghiar, dar mai ales *Ardelean*, după propria sa expresie, care să aibă un blazon, condat după toate regulile, de către regele-împărat Sigismund. A bătut jumătate de Europă în serviciul regelui său, precum și a stăpânului său, nobilul Nicolaus Garai [rudă de clan], ajungând până la Londra, Köln și Konstanz; Anthonius a încercat prin toate mijloacele să-și creeze un domeniu unitar în comitatul Turda, pe lângă cel de moștenire din comitatul Solnocul Interior, iar la moartea sa a lăsat moștenitorilor șansa de a-i continua afirmarea. Aceștia au confirmat în parte, precum fiul mai mare Gyleth-Gregorius [1422-1430]³⁸, mort curând după tatăl său, și care selectat ca și „*aule nostre familiares*” de către împăratul Sigismund de Luxemburg³⁹, ar fi fost sortit, probabil destinului tatălui său, de ce nu și mai sus, dar nu a mai ajuns la acel statut, precum ilustrul său părinte; următorii fii au ajuns să-i secondeze pe voievozii Transilvaniei.

Cu toate proastele decizii ale unora dintre membrii familiei la 1467, domeniul familial a fost salvat parțial prin căsătoria nepotului lui Anthonius, Iohannes, cu verișoara regelui Mathias Hunyadi, Jusztina, și chiar dacă s-au situat printre „aleșii” transilvăneni, toți ceilalți urmași nu au mai reușit să atingă anvergura fondatorului ramurii Erdélyi a familiei Somkeréki din neamul vechi Becsegergely.

The royal Somkerek family and their evolution from the end of the Angevin era to the Jangellons' time (XIV-XVI centuries)

C. Restrictions on power 1391-1430. Positions, itineraries, acquaintances, and servants. The case of Anthonius Erdélyi

(Abstract)

The study represents the third part of a wider study devoted to the noble kindred of Șintereag; this part is a case study trying to identify the *famili* *are* and *famuli* of the one particular member of the family (Anthonius Erdélyi), but especially to capture the dynamics of a noble's itineraries over a time of 4 decades in the service of one special magnate (Nicolaus of Gara) and king-emperor of the Hungarian kingdom and Holy Roman Empire, Sigismund of Luxemburg.

37 Szentpétery Imre, *CHRONOLOGIA. A közép- és újkori időszámítás vázlatja*. Az 1923-ban kiadott munka javított és bővített kiadása. Kiegészítette: Érszegi Géza, Raj Tamás és Szögi László. A művet a szerző hagyatékának és a kiegészítéseknek a felhasználásával sajtó alá rendezte: Gazda István, f. ed., f. a., p. 39.

38 Vezi genealogia din partea a II-a a studiului nostru dedicat familiei Somkeréki.

39 DL 74048 din 08.05.1430: „Gregorius, filius condam Anthonii dictus Erdely, *aule nostre familiares*”.